

Posudek vedoucí diplomové práce

Studijní program: Psychologie

Autorka: Bc. Gabriela Kosjuková

Název práce: Facilitátory a bariéry v zahájení léčby poruch příjmu potravy z pohledu pacientek a jejich matek

Název práce anglicky: Facilitators and barriers in treatment initiation of eating disorders from the perspective of patients and their mothers

Oponent: Kateřina Veverová

Konzultant: doc. Mgr. Kateřina Zábrodská, Ph.D.

PŘÍNOS tématu předložené diplomové práce spočívá ve sledování parametrů, které ovlivňují dostupnost péče o narůstající populace pacientů s poruchami příjmu potravy.

CÍLEM práce bylo zmapovat facilitátory a bariéry v přístupu k léčbě poruch příjmu potravy, jak reflektují pacientky s poruchou příjmu potravy a jejich matky v procesu zahájení léčby.

PO FORMÁLNÍ STRÁNCE práce je přehledně členěna, obsahuje 77 stran textu, 10 stran naší i zahraniční literatury, 4 tabulky, 1 graf a 7 příloh se závěrem Etické komise VFN i posterem s výsledky této studie, prezentovaným na 14. Mezinárodní konferenci o poruchách příjmu potravy a obezitě, kde se studentka podílela významně i na organizaci odborného programu. Práce.

V TEORETICKÉ ČÁSTI se autorka nejprve soustřeďuje na podrobný literární přehled o poruchách příjmu potravy a jejich léčbě u nás i ve světě a poté na dosavadní výzkum dopadu facilitátorů a bariér ovlivňujících zahájení léčby na průběh onemocnění.

V EMPIRICKÉ ČÁSTI autorka popisuje kvalitativní výzkum provedený formou polostrukturovaných rozhovorů s pěti pacientkami a jejich matkami. Výstupem je schematické znázornění cesty k léčbě s velmi přínosnými časovými údaji a chronologickým uspořádáním důležitých faktorů. Tematická analýza identifikovala na straně obou skupin respondentek množství facilitátorů. Zásadními bariérami dle pacientek bylo popírání onemocnění, nedostatek motivace ke změně, negativní nastavení k léčbě a komorbidní onemocnění. Mezi facilitátory řadily negativní dopady onemocnění, vliv blízkých, pozitivní zkušenost s odborníky a povědomí o nemoci. Matky na straně bariér reflektovaly nerozpoznání onemocnění, odpor dcery, negativní zkušenost se zdravotnictvím a komorbidní onemocnění. Facilitační efekt měla dle matek jejich vlastní péče, spolupráce dcery, pozitivní zkušenost s odborníky a vliv sociálního okolí. Také bylo zjištěno, co vedlo k rozhodnutí léčbu zahájit a rozdíl v pohledech pacientek a jejich matek. **DISKUSNÍ ČÁST** se věnuje zásadní otázce možnosti ovlivnění včasného zahájení léčby predikujícího často celkovou úspěšnost léčby. Výsledky této práce mohou přispět k pochopení zkušeností cílové skupiny s přístupem k léčbě a vést k úpravám organizace léčby, což je dnes celospolečensky diskutovaný problém u nás i v zahraničí. Autorka také uvádí, že pro konstrukci robustnější teorie v budoucnu by se nabízel přístup zakotvené teorie, který by pro triangulaci zahrnul data od zdravotníků, přátel či z lékařských záznamů

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta-Katedra psychologie
Celetná 20, Praha 1

CELKOVĚ lze konstatovat, že předložená práce představuje jeden z důležitých kroků pro pochopení zkušeností pacientek a jejich matek v českém prostředí. Výstupy jsou podnětem pro cílenější snahu o minimalizaci bariér a podporu facilitátorů zahájení léčby i dalšímu srovnání se zahraničními postupy.

Předloženou práci **HODNOTÍM jako velmi kvalitní a DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ. Navrhuji hodnocení VÝBORNĚ**

V Praze 9.5.2023

Prof. MUDr. Hana Papežová, CSc, FAED
Zástupce Pro postgraduálního vzdělávání
Vedoucí Centra pro PPP, Psychiatrická klinika 1.LF UK a VFN,
Ke Karlovu 11, 12821, Praha 2, hpap@lf1.cuni.cz